

ཨཱ་གེ་མི

དལ་ཚེལ་གིས་སྤྱ་ནས་མིར་འགྱུར་བའི་
གོ་ལེན་ནང་ཐོན་པའི་རྣམ་པ

ཨ་ཁགས་དཔེ་ལྷན་ཁང

ཨཱ་ཀ་མི

དལ་ཚུལ་གིས་སྤྲོད་མཁེལ་འགྲུབ་བའི་
གོ་རིམ་ནང་ཐོན་བའི་རྣམ་པ

མི་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང

本书根据中共中央马克思、恩格斯、列宁、斯大林著作编译局翻译的、人民出版社1971年1月出版的汉文版本翻译出版。

དེའདྲི་ཡུང་གུང་ཡུང་དབྱང་གི་མར་ཁི་སེ་དང་, ཨིན་ཀེ་སི་, ལེ་ཉིན་, སི་ཏུ་ལིན་པཅས་གི་
གཞུང་ཚོམ་ཚིག་རྒྱུ་ཁང་གིས་སྐྱུར་བ་དང་, མི་དམངས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་ 1971 ལོའི་ཟླ་ 1 པོར་བར་དུ་
སྐྱུན་པའི་བྱ་མིག་པར་གཞི་གཞིར་བཟུང་ཏེ་སྐྱུར་ནས་སྐྱུན་པ་ལིན་.

ཨིན་ ཀེ་ སི

ངའ་ཚོ་ལ་གིས་སྐྱུ་ནས་མིར་འགྱུར་བའི་གོ་

རིམ་ནང་ཕོན་པའི་ནུས་པ

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་སྐྱུར་ནས་སྐྱུན་པ

1972 ལོའི་ཟླ་ 11 པོར་བར་གཞི་ 1 པོ་སྐྱུག་པ

1972 ལོའི་ཟླ་ 11 པོར་ཕེ་ཅིན་དུ་བར་ཐོངས་ 1 པོ་བརྒྱབ་པ

དྲིབ་རེར་སྐྱར་བུར་ 1

恩 格 斯
劳动在从猿到人转变
过程中的作用

(藏文)

民族出版社翻译出版 新华书店发行

民族印刷厂印刷

1972年11月第一版

1972年11月北京第一次印刷

书号M 1040 (2) 52 每册0.10元

དཀར་ཆག

རལ་ཚོ་ལ་གིས་ལྷོ་ནས་མིར་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་ཐོན་པའི་བུས་པ་	1
མི་འབྲེལ་འབྱུང་འཕྲོ་བའི་གོ་སྐབས་	24
གིས་ཚོང་ས་གི་དྲུང་རབས་	28
མཚན་འགྲེལ་	31

ངལ་ཚོལ་གིས་སྐྱེ་ནས་མིར་འགྲུང་བའི་ཚོ་
 རིམ་ནང་སོན་པའི་བྱས་པ་

མཁུ་མིང་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་རྣམས་གིས་ངལ་ཚོལ་ནི་རྒྱ་ནར་ཡོད་ཚད་གི་.....
 འབྲུང་ཁྲུང་ས་ཡིན་ཟེ་བཤད་ཡོད་པ་ཡིད། དོན་དེར་སོན་པའི་ཚོལ་དེ་རང་འབྲུང་ཁམས་
 དང་འབྲེལ་ན་གཞི་ནས་རྒྱ་ནར་ཡོད་ཚད་གི་འབྲུང་ཁྲུང་ས་མགས་བྱུང་གི་ཡིད། རང་འབྲུང་
 ཁམས་གིས་ངལ་ཚོལ་འབྱུང་རྒྱུ་རྒྱ་ཆ་མཁོ་འདྲན་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་དང་། ངལ་ཚོལ་གིས་རྒྱ་
 ཆ་དེ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་གི་ཡོད་པ་ཡིད། འདྲེན་འབྲུང་ངལ་ཚོལ་ནི་དེ་ཙམ་གིས་ཚད་གི་མ་
 རིད། དེ་མི་འགས་ཡོངས་རྣམས་གི་འཚེ་བའི་རྟེན་གཞིའི་ཆ་རྒྱུན་ཡང་དང་པོ་ཡིན་
 པ་མ་ཟད། ང་ཚོས་དོན་རྟེན་དེས་ཅན་ཅིག་གི་སོག་ནས་ངལ་ཚོལ་གིས་མི་རང་ཉིད་ཡོང་
 བས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིད་ཟེ་མ་བཤད་བྱུང་ས་ཡིད་གི་ཚད་དེ་འདྲ་ཅིག་ལ་འདྲ་སྟེ་བས་ཡོད་
 པ་ཡིད།

ཡོ་འབྲུམ་འབྲུག་ཁ་གས་གི་རྣམ་ལ། ས་གཤིས་རིག་པ་བ་རྣམས་གིས་དུས་རབས་
 བུ་མཉམ་པ་ཟེར་བའི་སའི་ཚོ་ལ་འབྲེལ་རྒྱུ་གི་དུས་ཤིམ་དེའི་ནང་གི་དྲུང་ཉན་ཉན་ཅིག་...
 བཤག་བཅོད་མི་བྱུང་བའི་དུས་རྒྱུ་བས་ཅིག་ཉེ། ཚད་ཅིས་ལྟར་ན་དུས་ཤིམ་དེའི་དུས་མཚུགས་
 ལ། མ་བཅེ་བའི་ས་ཁུལ་གི་ས་ཆ་ཅིག——ཡལ་ཚེ་ད་ལྟ་ཉིན་རྒྱ་དྲུང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 ཡོའི་ནང་དྲུང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེས་ས་ཆེན་པོ་ཅིག་གི་སོག་། མི་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་རིགས་དར་རྒྱས་
 ལྡོག་དྲུང་ཆེ་བ་ཅིག་འཚོ་བཞུགས་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་ཡིད། དར་ལྡན་གིས་ང་ཚོའི་མཉམ་པོ་དེ་
 དག་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཙམ་ཡིས་ཉེ་ང་ཚོར་བརྟེན་རྒྱུ་དང་། ཁོ་ཚོའི་གཟུགས་པོ་
 ཡོངས་རྣམས་སྐྱེས་བཀའ་བཤད་པ། ཚོགས་ཚོམ་ཡོད་པ། ཅི་ཡང་ཞིང་ཀོང་བའི་རྣ་བ་གཉིས་ཡོད་
 པ། ལྷ་ཡེ་ལྷ་ཡེ་བྱེད་ནས་ཤིང་རྟོང་རྟོང་དྲུང་འཚོ་བ་རྒྱུ་ལ་གི་ཡོད་པ་ཡིད།²

གཞན་དག་ཁ་གས་གི་ཆགས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡིན་པར་
 རྟོག་དུ་གང་ལྟར་ཆགས་ཚུལ་དེ་ཚོ་དང་མན་ཚུན་འབྲེལ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་
 བ་ ཞི་བའི་རྟ་མེད་པའི་ཁྲག་རིལ་དམར་པོ་ཡོད་ཚོགས་ཅུས་ཆོགས་གཉིས་(ལུང་གོང་)
 གིས་ལྟར་ལྟག་ཅུས་པ་དང་སྐལ་ཆོགས་དང་པོ་ལྟར་དུ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྣམ་ཆགས་གི་.....
 ཁོངས་རྒྱ་གཉིད་པ་ཐམས་ཅད་གིས་དམིགས་བསལ་མེད་པར་བྱ་མའི་ཅ་དཀར་ལ་རྟོན་...
 བས་ལྷུ་གུ་གས་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་འདྲ་བར་ རོ་འཕྱར་རྣམས་ནང་གི་སྐྱེ་
 པ་ཁ་དབྱག་ཅན་དེ་ལས་ཅེ་བ་ལྷུ་གུ་ལྟར་ལ་འཕྲོད་པའི་ཕོ་བ་ལྷུ་བ་ཆ་སྟ་མང་འཛམ་པ་དེ་
 དང་ལྟར་དུ་འབྲེལ་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ལྷན་པོའི་ཆ་གང་ཞིག་གི་ཆགས་ཚུལ་ལ་འགྱུར་
 རྟོག་བྱུང་བ་དེས་ བམ་ཡིན་པར་ཆ་གཞན་དག་ནམས་གི་ཆགས་ཚུལ་ལ་འང་འགྱུར་རྟོག་
 ཡང་བ་ཅིག་བརྒྱ་གི་ཡོད་པ་རེད། ར་ཚོས་ད་དུང་འབྲེལ་བ་དེའི་རྣམ་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་
 བུ་གི་མེད་ནའང་ མིག་རིལ་སྲ་མདོག་ཅན་གི་ཞི་མི་དཀར་གྱུང་ཡིན་ན་སྐྱིར་བཏང་
 རམ་ལས་ཅེར་འོན་པ་རེད། མིའི་ལག་པ་རིམ་བཞིན་བདེ་བུ་འཕྲོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་
 ཀར་བའང་ལངས་ནས་འཕྲོ་བུར་འཕྲོད་པ་ཅིག་དུ་འཕེལ་བར་རྟོན་ འཕེལ་ཚུལ་མན་ཚུན་
 འབྲེལ་ཡོད་གི་ཆས་ཉིད་དེས་ལྷན་ལྷུང་གི་ཆ་གཞན་དག་ལ་རྒྱར་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཅིག་...
 མོན་དེས་རེད། ཡིན་ནའང་དེང་སྐབས་རུས་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཞིབ་འཇགས་བྱེད་ཚུ་ལྱུང་ཐག་
 ཆད་པས་ ར་ཚོས་འདིར་སྐྱིར་བཏང་གི་གསལ་བཤད་ཅིག་མ་གཉིད་ལྟར་བུ་བ་མི་
 འདུག།

དེ་བས་གྲང་གལ་ཅེ་བ་ཤི་ལག་པ་འཕེལ་བྱས་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ལྷན་ལྷུང་གི་ཆ་
 གཞན་དག་ལ་ཐང་ཀར་མར་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ར་སྐྱོད་བྱེད་བུ་བ་པ་ཅིག་མོན་གི་ཡོད་པ་དེ་
 རེད། ར་ཚོས་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ ར་ཚོའི་མཉམ་པོ་སྐྱེ་རིགས་ཤི་སྐྱེ་ཆོགས་ཅན་
 གི་ལྷུར་པའི་རྣམས་ཆགས་ཅིག་རེད། རྣམས་ཆགས་ཡོད་ཅད་གི་ནང་ནས་སྐྱེ་ཆོགས་ཅན་དུ་
 ལྷུར་ཅེ་གོས་གི་རྣམས་ཆགས་མི་ཟེར་བ་དེ་ཉེ་གོས་གི་མེས་པོ་སྐྱེ་ཆོགས་ཅན་དུ་མ་ལྷུར་པ་
 ཅིག་ལས་འཕེལ་བྱས་ཡོང་གི་སྐྱིད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། ལག་པ་འཕེལ་བྱས་བྱུང་བ་
 དང་ ར་ཚོ་ལོ་ལ་རྟོན་ནས་མིས་རང་བྱུང་ཁམས་དབང་དུ་སྐྱུར་པའི་འགོ་རྒྱགས་པ་དང་

དེ་ཆ་གསུངས་པ་གནས་སྐབས་གི་ཕྱིར་གྲིག་བྱས་པའི་དབང་གིས་འཕེལ་མཚམས་ཅད་རྒྱུང་། །
 ཡོད་ནའང་། རྒྱལ་ས་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ཆུང་བ་ཞིན་གོ་མ་རྒྱབས་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་མཁུན་
 ཏུ་རྒྱུད་གི་ཡོད་པ་རེད། བཏང་དེ་འཕུས་སྐོ་ཅང་བའི་མི་ཆགས་པ་དང་རྒྱལ་ས་རྒྱུ་རྒྱུན་
 གསུང་བ་—**ལྷོ་ཆོག་ས་ལྷུང་བར་རྟེན**། འཕེལ་བྱས་དེ་རིགས་ལ་རྒྱལ་ས་གཅིག་ནས་
 རྒྱལ་འདྲེན་བྱས་ཤུགས་རྒྱབས་ལྷན་ཅིག་སོང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ས་གཞུན་ཅིག་ནས་ཁ་
 རྒྱལ་ས་ཆུང་ལས་བཏན་པ་ཅིག་སོང་ཡོད་པ་རེད།

གིང་རྒྱུད་སོག་ལ་འཛོག་མཁན་རྒྱ་ལུ་ནས་མིའི་རིགས་གི་རྒྱ་ཆོག་ས་ལྷུང་འཕེལ་འཕྱར་
 མ་ལྷུང་གོང་ལ། ཏན་ཏན་ལོ་འབྲམ་ཐག་ཁ་གསུམ་ཡོད་པ་རེད།—དེ་སའི་གོ་ལའི་
 ལོ་རྒྱུས་སོག་ནས་བཤད་ན་མི་ཅིག་གི་ཆོ་གང་གི་དུས་ཅད་ནང་གི་སྐར་ཆ་གཅིག་ཅམ་དང་།
 འདྲ་བ་ཅིག་ལས་ཡོད་པ་མ་རེད།^① འོན་ཀྱང་མཐར་མའི་རིགས་གི་རྒྱ་ཆོག་ས་དེ་གང་
 ལྟར་ལྷུང་བ་རེད། མིའི་རིགས་གི་རྒྱ་ཆོག་ས་དང་རྒྱ་ལུ་འི་བར་དབྱེ་མཚམས་ལྷུ་ཡས་གི་
 ལྟད་ཆོས་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན་ **དཔལ་རྒྱལ་རེད**། རྒྱ་ལུ་ས་ཁམས་གི་གནས་ལུལ་དང་
 ཡང་ན་ཉེ་འདབས་གི་རྒྱ་ལུ་བཀག་འཁོག་བྱས་པར་རྟེན་ནས་སོང་བའི་ས་ལུལ་སོག་གི་།
 བཟའ་ཆས་ཡོད་ཅད་ཟམ་ཅར་བ་ཅམ་གིས་ཡིད་ཆེ་མ་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་ཆོས་བཟའ་
 ཆས་ཡོད་པའི་ས་ལུལ་གསར་པ་འཚོལ་ཞིབ་ལྟེད་ཆེད་གནས་སྐོ་དང་འཕབ་ཅོད་ལྟེད་གི་།
 ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྣང་མེད་དུ་རང་གི་རྒྱལ་གཅིན་ག་ས་ག་ལ་བཏང་ན་མ་གཏོགས་
 ཁོ་ཆོས་བཟའ་ཆས་འཚོལ་མའི་ས་ལུལ་དེའི་སོག་ནས་རང་ལྷུང་ཁམས་ལས་ལྷུང་བའི་དཀར་ས་
 པོའི་གྲངས་འཕྲོ་ལས་མང་བའི་དཀར་པོ་ཅིག་སོང་ཐབས་ལྟེད་ལྷུང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད།
 བས་ཞིག་བཟའ་ཆས་ཡོད་པའི་ས་ལུལ་དབང་དུ་བལྟ་བུལ་པ་ཅར་མ་དབང་དུ་བལྟས་ཅར་
 ཏུ་ས་རྒྱ་རིགས་དེ་ད་ནས་རྒྱུ་འཕེལ་ལྟེད་མི་ལྷུང་བ་དང་། སོག་ཆགས་གི་གྲངས་འཕྲོ་ལས་ག་
 ཅད་འཕར་ནའང་རྒྱན་མའི་ཅད་ལས་ཀྱལ་བུལ་གི་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སོག་ཆགས་ཡོད་

① འདྲིའི་ཐད་གི་མཁན་དབང་མང་དང་པོའི་ལུས་ཡིན་པའི་ལེ་ལེན་ཐང་རྒྱུ་ལྱིང་ལྱིང་ལྱི་ལྱི་ས་།
 ཅིག་བརྒྱབ་རྒྱུང་ཡོད་པར། མའི་གོ་ལ་གྲང་སོ་ཆགས་ཏེ་ས་རྒྱལ་ལ་ཆོ་གིང་དང་རྒྱལ་ཆགས་རྒྱུ་ཡིང་ལྟེད་ལྷུང་བ་
 བྱས་བཟུང་། ཏེ་ལས་ལོ་དྲུང་ལྷུང་གཅིག་ལྷུག་ཅམ་ཆེན་ཡོད་པ་རེད།

